

Obrazovni forum, Susreti sredom, 29.novembar 2023.

AKTIVNO UČENJE U VISOKOM OBRAZOVANJU 2003-2023:

REFLEKSIJE O KVALITETU

Faktori koji utiču na kvalitet ishoda u visokom obrazovanju i aspekti na koje je uplivišao AUN program i njegove ideje:

OBRAZOVNA POLITIKA (opšta i obrazovna politika u visokom obrazovanju)

- Analize stanja u VO (Ivić, 2014; 2015, 2022; Pešikan, 2015; Ivić, Pešikan, Antić, 2021; Ivić, Pešikan, Kostić, 2021, *Ključni podaci o obrazovanju u RS SANU*); REDiS 2030 - *EU Support to Reform of Education in Serbia*, komponente 2.1 i 2.2 analize koje se odnose na uvođenje Jedinstvenog informacionog sistema prosvete (Pešikan, Mičić, 2021-2022, <https://capacity-building-education-reform.euzatebe.rs/rs/o-projektu>)
- Analize novih mera u obrazovanju i njihovog uticaja na kvalitet obrazovanja (SUS-ovi, Pešikan & Ivić, 2016, Ivić & Pešikan, 2021)
- Obrazovna statistika: izbor indikatora za praćenje, njihova definicija i raščlanjenost (Ivić i Pešikan, 2013; Pešikan i Mičić, 2022)
- Tempus projekat: *Mreža podrške za unapređenje stateškog planiranja - Support Network for Improvement of the Strategic Planning*, SuNISP, 2009, koordinator za Poljoprivredni fakultet V. Poleksić

SISTEM AKREDITACIJE VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA

- KAPK 2008, Tematske analize (S. Pekić)
- Projekat REDiS 2030, komponenta 3.3. Poboljšanje sistema osiguranja kvaliteta u visokom obrazovanju (Pešikan & Parojčić, 2020-2022)

SVRHA I CILJEVI STUDIJSKOG PROGRAMA

- Tempus projekat *Izgradnja kapaciteta srpskog obrazovanja u oblasti poljoprivrede radi povezivanja s društvom* - CaSA (koordinator projekta V. Poleksić, OF partner)
- Analize ciljeva predmeta na smeru Stočarstvo iz ugla AUN (Poleksić, Pešikan, Antić)
- Erasmus + projekat *From digital technology to educational tools: Improving the quality of active learning and teaching in the online and hybrid environment in applied disciplines of agricultural sciences* - HEAL-in-ONE (koordinator projekta S. Hristov, OF partner) <https://agrif.bg.ac.rs/sr-lat/fakultet/projekti/medjunarodni-projekti/projekat-heal-in-one>

- Analiza i priprema uvođenja novog master programa na Poljoprivrednom fakultetu (Hristov, Pešikan)

KURIKULUM

- Izmene nakon obuka nastavnika sa Poljoprivrednog fakulteta od 2003. godine
- Analiza kurikuluma poljoprivrednog visokog obrazovanja
- Uvođenje učenja o aktivnom učenju/nastavi u sadržaj postojećih predmeta (Pedagoška psihologija, Osnove psihologije učenja/nastave, Obezbeđivanje kvaliteta školskog učenja/nastave) na Filozofskom fakultetu u Bgd (S.Antić, A. Pešikan), FASPER (S. Antić), Hemijskom fakultetu (D. Trivić), Učiteljskom fakultetu u Užicu (S.Marinković), Učiteljskom fakultetu u Vranju (B.Zlatković)
- Uvođenje novih predmeta u duhu AUN (Teorijska i empirijska istraživanja udžbenika; Obezbeđivanje kvaliteta školskog učenja/nastave)
- Projekat *Agroforestry practices in West Balkan for sustainable development: weaknesses and strengths Result: Curricula analyses Report*, Šumarski fakultet, 2023, analize kurikularnih izmena i njihova revizija u duhu programa Aktivno učenje (Antić, Ivić, Stojiljković) <https://ltu.bg/en/science/scientific-database/project-center-op/294-university/4189-project-?bdquo;agroforestry-practices-in-the-western-balkans-for-sustainable-development-weaknesses-and-strengths-agforweb=>
- Elaborati sa Heal-in-One projekta (v. u prilogu)

KVALITET NASTAVNIKA

- Razvijen sistem obuke nastavnika u visokom obrazovanju za primenu metoda AUN (Ivić, Pešikan, Antić)
- Veliki broj obučanih nastavnika, održanih seminara
- *Master Programme for Subject Teachers in Serbia* – (MASTS), koordinator Filozofski fakultet u Beogradu, OF je partner
- Projekti:
- Tempus projekat *Reform of Agricultural Higher Education in SCG* - RAHES, 2003, koordinator V. Poleksić kurikularna /Bolonjska reforma
- Tempus projekat *Higher Education Reform of Biological Sciences* (H.E.R.B.S.), 2006 - 2009, koordinator G. Cvijić
- WUS CDP (5 projekata), 2002-2006:
 - Centers of Excellence Project (CEP) 2002-2003: *Introduction of PCR-based techniques into teaching and research at the Faculty of Agriculture*, B. Vucelić-Radović

- Curriculum Development Project (CDP): *Botany, Biochemistry and Plant physiology: Cytological, biochemical and physiological basis of plant growth*, 2004, S. Pekić Quarrie, B. Vucelić-Radović, R. Stikić
- Curriculum Development Project (CDP): *Practical course in anatomy of field crops* (first award in the category “best overall course”), 2006, S. Pekić Quarrie
- Curriculum Development Project (CDP): *Zoology*, 2006, V. Poleksić
- Curriculum Development Project (CDP): *Engeneering and buildings in livestock production*, 2006, G. Topisirović
- *Unapređenje kvaliteta i efikasnosti nastave/učenja na Univerzitetu*. Ministarstvo za nauku i tehnološki razvoj Republike Srbije, (broj OI 159010) 2008-2011, koordinator S. Pekić Quarrie
- Tempus CASA – 2013-2016: *Building capacity of Serbian agricultural education to link with society*, CaSA, koordinator, V. Poleksić
- World University Service - WUS Austria, Master Studies Development Program (MSDP) in Serbia, 2018: *Environmental Protection in Agriculture - EPA* (University of Belgrade, Faculty of Agriculture), koordinator S. Pekić Quarrie,
- Erasmus projekat *European Excellence in Dairy Learning – AEDIL dairy CoVE*, 2022 koordinator projekta J. Miočinović
- Erasmus + projekat, *From digital technology to educational tools: Improving the quality of active learning and teaching in the online and hybrid environment in applied disciplines of agricultural sciences - HEAL-in-ONE*, 2022-2025, koordinator projekta S. Hristov
- Kursevi za stručno usavršavanje učesnika u poljoprivrednom obrazovanju (nastavnika i savetodavaca): pedagoška i stručna (predmetno specifična) analiza i unapređenje kurseva, CASA, 2016 (65 univerzitetskih nastavnika + 60 srednjoškolskih + 60 savetodavaca u poljoprivredi)
- Akreditovani kursevi za stručno usavršavanje nastavnika i savetodavaca, 63 kursa Casa, 2016
- Razvijen nacrt sistema za razvoj pedagoških kompetencija nastavnika u visokom obrazovanju, Rektorat BU, 2019-2020 (Pešikan, Medić, Parojčić i Hristov)

METODE NASTAVE/UČENJA

- Primena AUN na časovima nastavnika koji su prošli AUN obuku (Poleksić i saradnici, Pekić, scenariji anstavnika sa Poljoprivrednog i Biološkog fakulteta u Bgd)
- Istraživanja načina evaluacije kvaliteta nastave/učenja (Pekić, Poleksić i sar.)
- Naučni radovi o primeni metoda AUN u visokom obrazovanju (v. bibliografija)
- Publikacije koje podržavaju primenu metoda aktivnog učenja/nastave u visokom obrazovanju (v. bibliografiju radova)

- Mnogi nastavnici (i bez obuke) uveli različite dodatne oblike aktiviranja studenata, prvo pod pritiskom Bolonjske deklaracije (predispitne obaveze), a program Aktivno učenje/nastava je mnogima ponudio rešenje za predispitne obaveze
- Elaborati nastali na projektima, a odnose se na kvalitet nastave/učenja u visokom obrazovanju (CaSA, HEAL-in-ONE i dr.)

KVALITET PROGRAMSKIH SADRŽAJA i LITERATURA

- Izmene u literaturi na predmetima koji uvode aktivno učenje/nastavu u sadržaj rada
- Nove knjige i materijali koji se koriste u nastavi sa svrhom aktiviranja studenata u realizaciji postavljenih ciljeva (npr. Ivić, Antić, Pekić i Pešikan, *Student u središtu nastave*, 2008)
- NARA repozitorijum, CaSA 2016
https://aspace.agrif.bg.ac.rs/handle/123456789/5624?locale-attribute=sr_RS

UDŽBENICI I INSTRUKTIVNI MATERIJALI

- Analiza radnih materijala za studente na Poljoprivrednom, Biološkom i Hemijskom fakultetu, koje je finansirao WUS / World University Service (Antić, Pešikan, Poleksić, Pekić)
- Obuka nastavnika za pisanje kvalitetnih udžbenika, *Environmental Protection in Agriculture* master

USLOVI - SREDINA ZA UČENJE (prostor, resursi: materijalni, nastavni, didaktički, oprema)

- Analize kvaliteta nastave/učenja u doba pandemije Korona 19 virusom (Antić, Pešikan & Stojiljković, 2023)

Bibliografija radova za AUN u visokom obrazovanju

1. Antić, S. (2010). *Kooperativno učenje - modeli, potencijali, ograničenja*. Beograd: Institut za psihologiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu
2. Antić, S. i Stevanović, J. (2023). Problemi pismenosti: danas i ovde. U A. Kostić i A. Pešikan (Ur.), *Obrazovanje: stanje, perspektive i uloga u razvoju Srbije (str. 177-194)*. Srpska akademija nauka i umetnosti
3. Antić, S. i Pešikan, A. (2016). *Govorite li aktivno učenje? Rečnik nastave orijentisane na učenje*. Beograd Obrazovni forum (br.str.20) ISBN 978-86-911211-2-9 (CASA Tempus projekat)
<http://arhiva.nara.ac.rs/bitstream/handle/123456789/2027/Recnik%20AUN.pdf?sequence=4&isAllowed=y>
4. Antić, S. i Pešikan, A. (2016). *Izazovi mentorstva*. Beograd: Obrazovni forum. ISBN 978-86-911211-4-3 (CASA Tempus projekat)

<http://arhiva.nara.ac.rs/bitstream/handle/123456789/2029/Izazovi%20mentorstva.pdf?sequence=4&isAllowed=y>

5. Antić, S. Poleksić, V., Pešikan, A. (2016). Smart education for smart agriculture: quality of studying zootechnics from the perspective of graduated zootechnicians. Proceedings International Symposium on Animal Science 2016 (Serbia, Belgrade, November 24th – 25th). Belgrade: Faculty of Agriculture. Redni broj strana u knjizi rezimea: Štampana verzija, Book of Abstracts- str 113; Elektronska verzija CD Proceedings - str 572. ISBN:978-86-7834-260-8 ISBN:978-86-7834-261-5
6. Antić, S., & Pešikan, A. (2015). Naučna pismenost i socio-konstruktivistička perspektiva. *Psihološka istraživanja*, 18(1), 99-119. [doi:10.5937/PsIstra1501099A](https://doi.org/10.5937/PsIstra1501099A)
<https://scindeks.ceon.rs/article.aspx?query=ISSID%26and%2612790&page=5&sort=8&stype=0&backurl=%2fissue.aspx%3fissue%3d12790>
7. Antić, S., Pešikan, A. and Stojiljković, I. (2023). Same Situation Seen Differently: Covid-19 and Teaching/Learning at Agricultural Faculties in Croatia, North Macedonia, Bulgaria, and Serbia. Proceedings of the XXIX Scientific Conference Empirical Studies in Psychology March 31st – April 2, 2023 Faculty of Philosophy, University of Belgrade, pp. 48-53
8. Antić, S., Pešikan, A., & Stojiljković, I. (2023). Same situation seen differently: Covid at 19 and teaching/learning agricultural faculties in Croatia, North Macedonia, Bulgaria and Serbia. *XXIX Scientific conference Empirical Studies in Psychology, March 31- April, 2*, Book of Abstracts, p. 103. Faculty of Philosophy, University of Belgrade
9. Antić, S., Poleksić, V., Pešikan, A., Pekić Quarrie, S. i Quarrie, S. (2010, 14 – 19 June). Student-centered curriculum: Improving student's learning or just "the Emperor's new clothes. *European Conference on Higher Agricultural Education (ECHAe)*, Book of Abstracts, p. 29. Association for European Life Science Universities (ICA), Zagreb DOI: www.ica-ls.com/index.php?option=com_content&view=article&id=108:2010-ica-echa-conference-bologna-declaration-10-years-on-&catid=38:past-ica-conferences&Itemid=158
10. Antić, S., Strižak, N., Mijatović, L. i Pešikan, A. (2021, 14-16.maj). Izazovi učenja u uslovima covid-19 pandemije – percepcija studenata. *Empirijska istraživanja u psihologiji*. Knjiga rezimea, str. 67. Filozofski fakultet, Beograd, Institut za psihologiju i Laboratorija za eksperimentalnu psihologiju
11. Ivić, I., & Pešikan, A. (2012). Education system reforms in an unstable political situation: the case of Serbia in the first decade of the 21st century. *Ceps Journal*, 2(2), 31-53. <https://doi.org/10.25656/01:6726>
12. Ivić, I. (2014). Obrazovanje i razvojni problemi Srbije, U Č. Očić (Ur.), *Moguće strategije razvoja Srbije*, Beograd: SANU
13. Ivić I. (2015). Obrazovanje kao razvojni resurs Srbije: strateški pogled. U A.Kostić (Ur.) *Obrazovanje - razvojni resurs Srbije*, Beograd: SANU

14. Ivić, I. (2023). Kritička analiza stanja u obrazovanju I obrazovne politike u Srbiji. U A.Kostić i A.Pešikan (Ur.) *Obrazovanje: stanje, perspektive i uloga u razvoju Srbije* (str. 39-82). Srpska akademija nauka i umetnosti
15. Ivić, I. i Pešikan, A. (2011, 29.avgust-1.septembar). Odnos ekonomske i pedagoške efikasnosti u obrazovanju u Srbiji: slaganja, neslaganja i sukobi. *XVIII naučni skup međunarodnog značaja Tehnologija, kultura i razvoj*, druga tema skupa: Strukturni i kulturni problemi razvoja zasnovanog na znanju, uvodno izlaganje po pozivu. Palić.
16. Ivić, I. i Pešikan, A. (2013). *Obrazovna statistika. Razvoj sistema i metodologija za primenu nacionalne Strategije razvoja obrazovanja – Elaborat u okviru programa School Modernization Programme*, EIBGRANT. Beograd: Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja.
17. Ivić, I. i Pešikan, A. (2013). *Obrazovna statistika. Razvoj sistema i metodologija za primenu nacionalne Strategije razvoja obrazovanja - SCHOOL MODERNIZATION PROGRAMME*, EIB GRANT, Beograd: Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
18. Ivić, I. i Pešikan, A. (2015). Kvalitet obrazovanja u Srbiji: problem kvaliteta ishoda obrazovanja i strateške mere za njihovo unapređivanje. U *Tehnologija, kultura i razvo*“, Tematski zbornik radova XXII naučnog skupa međunarodnog značaja, Palić, Subotica, 8-10.9.2015, str.23-39. Beograd: Udruženje Tehnologija i društvo, Ekonomski fakultet u Subotici, Institutu “Mihajlo Pupin” – Centar za istraživanje nauke i tehnologije, Elektrotehnički fakultet, Podgorica ISBN 978-86-915151-4-0 COBISS.SR-ID 219455500
19. Ivić, I. i Pešikan, A. (2019). Strateška koncepcija razvoja obrazovanja u Srbiji. XXVI Naučni skup s međunarodnim učešćem *Tehnologija, kultura i razvoj*, planerano predavanje s pozivom, 2.decembar 2019. Beograd: Udruženje *Tehnologija i društvo*
20. Ivić, I. Pešikan, A. i Antić, S. (2010, 16-17 December). Aktivno učenje: nastava usmerena na učenika. *Education for the Future: The European Framework of Key Competencies*, OSCE Mission in Bosnia and Herzegovina, Youth Employability and Retention Programme and Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, Sarajevo.
21. Ivić, I., Antić, S., Pekić, S. i Pešikan, A. (2008). *Student u središtu nastave – Aktivno učenje na Poljoprivrednom fakultetu*. Poljoprivredni fakultet u Beogradu i Obrazovni forum.
22. Ivić, I., Pešikan, A. i Kostić, A. (2021). *Ključni podaci o obrazovanju u Srbiji*. SANU, Beograd. ISBN 978-86-7025-913-3
23. Joksimović, J. I Pešikan, A. (2016). Orijentacija na studente/studentkinje u nastavi na Univerzitetu Crne Gore. *Vaspitanje i obrazovanje*, 4, 27-42 ISSN 0350-1094
24. Jovanović, O., Pešikan, A., & Antić, S. (2022, 16-18 September). Resilience of Higher Education Institutions in Serbia: A Student’s Perspective. *9th International scientific conference Technics and Informatics in Education – TIE 2022*, Session: Digital and Psychological Resilience Original research paper. DOI: 10.46793/TIE22.457J
25. *Ključni izazovi u osiguranju kvaliteta u visokom obrazovanju u Srbiji* - uvodničar prof.dr Ana Pešikan, „Razgovori o obrazovanju“ SANU, 7.april 2023. Moderator: akademik prof. dr Vladica Cvetković i prof.dr Ana Pešikan

26. Mičić, K., Pešikan, A. (2023, August 22-26). *Challenges in the Implementation of EMIS as a Litmus Test of the Quality of Education*, [Conference presentation abstract]. *European Conference on Educational Research 2023*, Glasgow. <https://eera-ecer.de/ecer-programmes/conference/28/contribution/57557>
27. Milentijević I., Pekić Quarrie S., Pavlović D 2014. Distance learning in Serbia. *Proceeding of TREND Conference*, pp 148-150.
28. Parojčić, J. i Pešikan, A. (2021). Analiza izazova u osiguranju kvaliteta u visokom obrazovanju u Srbiji. *Empirijska istraživanja u psihologiji*, 14-16.maj,. Knjiga rezimea str. 63. Filozofski fakultet, Beograd, Institut za psihologiju i Laboratorija za eksperimentalna istraživanja
29. Pekić Quarrie S, Nikolić R., Spasić S. (2016). Accreditation in higher education in the field of agriculture. *Proceedings of VII International Agriculture Symposium (Agrosym 2016)*, pp 2751-2755.
30. Pekić Quarrie S., Pešikan A., Antić A., Poleksić V. 2014. Active teaching/learning at the Faculty of Agriculture – 10 years of experience. *Proceedings of the international Symposium on animal science*, pp 654-660.
31. Pekić Quarrie S., Pešikan, A., Poleksić, V., and Quarrie, S.A. (2006) Developing students' professional competences for decision making by active learning methodology. *In: Proceedings of 8 ECHAE Conference, Prague, September 2006*, pp184-189.
32. Pekić Quarrie, S. (2007). Student peer review as a tool for efficient achievement of both subject-specific and generic learning outcomes: examples in botany at the Faculty of Agriculture, University of Belgrade. *Higher Education*, 32: 203-212
33. Pekić Quarrie, S., Poleksić, V., Pešikan, A., Antić, S., Quarrie, S.A (2010, 14 – 19 June). Bologna works or does it? Reflections on challenges at the Faculty of Agriculture in Belgrade. *European Conference on Higher Agricultural Education (ECHAE)*, Book of Abstracts, p. 22 Association for European Life Science Universities (ICA), Zagreb www.ica-ls.com/index.php?option=com_content&view=article&id=108:2010-ica-echae-conference-bologna-declaration-10-years-on-&catid=38:past-ica-conferences&Itemid=158
34. Pekić Quarrie, S., Poleksić, V., Slobodanka Antić, B., Pešikan, A., Quarrie, S.A.(2008). Students as partners: from dream to reality. Student self-assessment exam exercises at Faculty of Agriculture, Belgrade University. *In: Proceedings of 9 ECHAE Conference, Leida, September 2008*
35. Pekić, S. (2002) Proposal for reform of the Faculty of Agriculture at the University of Belgrade. *In: Perspectives in Higher Education Reform. Proceedings of the 12th Annual Conference of Alliance of Universities for Democracy (AUDEM)*, Belgrade, November 2001. Pp 126-135
36. Pekić, S. and Quarrie, S. (2002) Reform of the Faculty of Agriculture, University of Belgrade. *In: Perspectives in Higher Education Reform. Proceedings of the 12th Annual*

- Conference of Alliance of Universities for Democracy (AUDEM)*, Belgrade, November 2001. Pp 121-125
37. Pečić, S., Poleksić, V., Vucelić-Radović, B., Quarrie S.A., Pešikan A. (2005) First steps in improving academic skills at the Faculty of Agriculture, Belgrade University (In Serbian). *In: Proceedings of Conference Serbian Higher Education on the Road to Europe – Four Years Later*. October 2004, Belgrade. Ed. Alternative Academic Educational Network. Pp 121-128.
 38. Pečić-Quarrie S., Pešikan, A., Antić, S. and Poleksić, V. (2014). Active teaching/learning at the Faculty of Agriculture - 10 years of experience. In Z. Popovic (Ed). *Proceedings of the International Symposium of Animal Science*. Belgrade: Faculty of Agriculture, 654-660 <http://arhiva.nara.ac.rs/handle/123456789/632>
 39. Pešikan, A. (2020). *Učenje u obrazovnom kontekstu*. Službeni glasnik
 40. Pešikan, A. (2023). „Izgubljeni u prevodu“ – nastavnici u obrazovanju u Srbiji. *Obrazovanje: stanje, perspektive i uloga u razvoju Srbije* (str. 129-163). Srpska akademija nauka i umetnosti
 41. Pešikan, A. & Antić, S. (2014). How to train students for transfer of knowledge. The analysis of textbooks and instructional materials for students of agriculture. In Z. Popovic (Ed). *Proceedings of the International Symposium of Animal Science*. Belgrade: Faculty of Agriculture, str. 660-673 <http://arhiva.nara.ac.rs/handle/123456789/632>
 42. Pešikan, A. & Antić, S. (2015). Comparative analysis of teacher education in the Western Balkans in the light of EU tendencies. *The European Conference on Educational Research (ECER) Education and Transition - Contributions from Educational Research*, 8-10.09.september. Book of Abstracts, p.96, Budapest
 43. Pešikan, A. & Ivić, I. (2016). The Sources of Inequity in the Education System of Serbia and How to Combat Them. *CEPS Journal* (Center for Educational Policy Studies) Journal, 6(2), pp. 101-125. ISSN: 1855-9719 <https://ojs.cepsj.si/index.php/cepsj/about>
 44. Pešikan, A. & Lalović, Z. (2023). *Quality standards for digital textbooks and auxiliary digital educational materials*. Institute for textbooks and teaching aids, Podgorica and UNICEF (in English and Serbian) ISBN 978-86-303-2450-5
 45. Pešikan, A. & Parojčić, J. (2023). Harmonization with European standards in quality assurance in higher education: challenges for Serbia. *In PACT 2023 : International Psychological Applications Conference and Trends 2023*, Lisbon, 22-24 April, Book of Abstract, p.27. ISBN: 978-989-53614-9-6 <https://inpact-psychologyconference.org/abstracts/>
 46. Pešikan, A. (2010). Savremeni pogled na prirodu školskog učenja i nastave: socio-konstruktivističko gledište i njegove praktične implikacije. *Psihološka istraživanja*, vol. 13, br. 2, 157-185 [doi:10.5937/PsIstra1002157P](https://doi.org/10.5937/PsIstra1002157P)
<http://scindeks.ceon.rs/article.aspx?query=ISSID%26and%269584&page=0&sort=8&stype=0&backurl=%26issue.aspx%3fissue%3d9584>

47. Pešikan, A. (2011, 2-4. December). *Active Learning/Teaching in Serbia. Dynamic Teaching Tools*. Center for Democracy and Reconciliation in Southeast Europe, Thessaloniki
- Pešikan, A. (2013). Instruction. In: Anderson, L.W. (Ed.) *Teaching for Learning*. Thessaloniki: Center for Democracy and Reconciliation in South East Europe, pp. 99-127 ISBN 978-86-6371-000-9 https://cdrsee.org/pdf/book_teaching_for_learning.pdf Prevod na srpski: Pešikan, A. (2013). Nastava. U L.W.Anderson, *Nastava orijentisana na učenje*. Solun: Centar za demokratiju i pomirenje u Jugoistočnoj Evropi (IPA projekat), str.101-131 ISBN 978-86-6371-006-1 (GDC)
48. Pešikan, A. (2015). Funkcija obrazovanja u Srbiji: pogled ljudi izvan obrazovanja. U A. Kostić (Ur.), *Zbornik radova sa naučnog skupa Obrazovanje – Razvojni potencijal Srbije*, 23-24.novembar2012, str. 257-273. Beograd: Srpska akademija nauka i umetnosti, ISBN 978-86-7025-655-2 COBISS.SR-ID 215139084
49. Pešikan, A. (2016). Najčešće zablude o informaciono-komunikacionim tehnologijama u obrazovanju. *Nastava i vaspitanje*, Godina: LXV broj: 1, str. 31-46. ISSN: 0547-3330 <https://scindeks-clanci.ceon.rs/data/pdf/0547-3330/2016/0547-33301601031P.pdf>
50. Pešikan, A. (2020). *Učenje u obrazovnom kontekstu – Osnove psihologije učenja/nastave*. Beograd: Službeni glasnik. ISBN 978-86-519-2435-7
51. Pešikan, A. i Antić, S. (2016). *Zadaci u nastavi: kako da vaši učenici/studenti bolje napreduju u učenju*. Beograd Obrazovni forum. ISBN 978-86-911211-3-6 (CASA Tempus projekat) <http://arhiva.nara.ac.rs/bitstream/handle/123456789/2028/Zadaci%20u%20nastavi.pdf?sequence=4&isAllowed=y>
52. Pešikan, A. i Antić, S. (2019). Izobraževanje: od žrtvne društvenega dogajanja do dejavnika društvenih sprememb (Obrazovanje: od žrtve društvenih zbivanja do agensa društvenih promena). U S.Gaber i V. Tašner (Ur.). *Misliti socijalne inovacije* (294-300). Ljubljana: Pedagoška fakulteta. ISBN – 978-961-253-236-9 https://www.pef.uni-lj.si/fileadmin/Datoteke/Zalozba/prodaja_predstavitev/Gaber_Tasner_Misliti-socialne-inovacije.pdf
53. Pešikan, A. i Lalović, Z. (2017). *Obrazovanje za život: Ključne kompetencije za 21. vijek u kurikulumima u Crnoj Gori*. Podgorica: UNICEF i Zavod za školstvo Crne Gore. ISBN 978-9940-582-08-1 COBISS.CG-ID 33524240 https://www.unicef.org/montenegro/sites/unicef.org.montenegro/files/2019-01/Obrazovanje_za_zivot.pdf
54. Pešikan, A., Antić, S. (2011). Verovanja univerzitetskih nastavnika o prirodi procesa učenja/nastave i može li se uticati na njih. XVII Naučni skup *Empirijska istraživanja u psihologiji*, Srbija, 11-12.02.2011. Beograd, Filozofski fakultet, 11-12. Februar 2011, Knjiga rezimea, str. 112-113. 978-86-86563-30-9 <http://www.empirijskaistrzivanja.org/KnjigaRezimea.aspx>
55. Pešikan, A., Antić, S., Ivić, I. & Stojiljković, I. (u štampi). *Digipedagoški izazovi u visokom obrazovanju – Aktivno učenje u online okruženju*. Filozofski fakultet u Beogradu

56. Pešikan, A., Antić, S., Poleksić, V. (2016). Smart Education for Smart Agriculture: Key Competencies for the 21st century in courses of Animal Sciences. In Conference proceedings International Symposium on Animal Science 2016, University of Belgrade Faculty of Agriculture, November 24th – 25th. Belgrade: University of Belgrade Faculty of Agriculture, pp. 561-571 ISBN: 978-86-7834-261-5 (Elektronska verzija CD Proceedings)
57. Pešikan, A., Niemi, H. and Devetak, I. (2021). Education in the Covid-19 Era – “We will find a way or we will make it”: Facing the Challenges of the Pandemic in Education. *CEPS Journal*, Vol. 11, Special Issue, 7-17. doi: 10.26529/cepsj.1306
58. Pešikan, A. & Ivić, I. (2021). The Impact of Specific Social Factors on Changes in Education in Serbia. *CEPS (Center for Educational Policy Studies) Journal*, Vol.11, No2, pp. 59-75 ISSN: 1855-9719 <https://doi.org/10.25656/01:22785>
59. Poleksic, V, Stanković, M., Dulić, Z., Davidović, V., Relić, R., Pešikan, A. & Antić, S. (2014). Multidisciplinary approach in the implementation of ALT methods in teaching of animal science 1: presentation of scenarios. In Z. Popovic (Ed). *Proceedings of the International Symposium of Animal Science*. Belgrade: Faculty of Agriculture. 673-684 <http://arhiva.nara.ac.rs/handle/123456789/632>
60. Poleksić V., Pekić Quarrie S., Ćupina B., Petrić D., and Drochner, W. (2006) Curricular reform at Serbian Agricultural Faculties: achievements of the TEMPUS JEP towards meeting the needs for rural development. In: Proceedings of 8 ECHAE Conference, Prague, September 2006, pp194-197.
61. Poleksić V., Relić R., Stanković M., Dulić Z., Davidović V., Antić S., Pešikan, A. (2016). Smart education for smart agriculture: a model of teaching/learning for development of the key competencies for the 21st century. *Proceedings International Symposium on Animal Science 2016* (Serbia, Belgrade, November 24th – 25th). Belgrade: Faculty of Agriculture. Redni broj strana u knjizi rezimea: Štampana verzija, Book of Abstracts- str 109; Elektronska verzija CD Proceedings - str 573. ISBN:978-86-7834-260-8
62. Poleksić, V., Antić, S., Pešikan, A., Dulić, Z., Davidović, V., Relić, R., ... & Topisirović, G. (2022). Students' perception of professional decision-making in the context of an animal science course: Case study. *Innovations in Education and Teaching International*, 1-10.
63. Poleksić, V., Pekić, S., Mratinić, E., and Quarrie, S. (2002) Managing changes at the Faculty of Agriculture, University of Belgrade. *6th European Conference on Higher Agricultural Education. Harmonization in European Higher Agricultural Education: Dream or Nightmare?* (6 ECHAE). School of Agricultural Technology TEI Crete and ICA. p.137-145
64. Poleksić, V., Pešikan, A., Pekić Quarrie, S. and Antić, S. (2016). NaRA - an ICT platform for knowledge exchange: cooperation of subject and learning/teaching experts empowers agricultural knowledge in society. K. Aškerc (Ed.), *Quality of university learning and teaching. Peer-reviewed Conference Proceedings*, str. 116-122. International Conference

“Quality of University Teaching and Learning” Slovenia, Brdo pri Kranju, 6 April. ISBN: 978-961-6628-50-1

65. Poleksić, V., Quarrie, S., Pekić, S. i Pešikan, A. (2006): Competence building of teachers: Case of The Faculty of Agriculture University of Belgrade, Brian Dennis (Ed.): *Rethinking higher education in the food chain and environment: Profiling graduates for the future*. Copenhagen: The Royal Veterinary and Agriculture University (KVL), str. 71-77
66. Poleksić, V., Quarrie, S., Pekić, S., and Pešikan, A. (2004) Competence building of teachers: Case of the Faculty of Agriculture, University of Belgrade. *7th European Congress of Higher Agricultural Education (7 ECHAE)*. KVL and ICA, Copenhagen, August 2004, pp 71-76.
67. Tošić Radev, M ,Pešikan, A. (2014).The sensitive and caring teacher: myth or part of the professional role?*10th Days of Applied Psychology : Individual and the Environment*, Niš: Filozofski fakultet, Odeljenje za psihologiju,str. 89. ISBN 978-86-7379-338-2
68. Tošić Radev, M., Pešikan, A (2023). Effective teaching in the zone of proximal development of students: The role of emotions. *Nastava i vaspitanje*, 72(1):43-57, DOI: [10.5937/nasvas2301043R](https://doi.org/10.5937/nasvas2301043R)

Elaborati

1. Stojiljković, I., Antić, S., Pešikan, A. & Ivić , I. (2022). *Teaching/learning during the Covid-19 pandemic: A comprehensive report on the analysis of research findings in higher education institutions in the HEAL-in-One project*. Elaborate for the Heal-in-One project, Education Forum, Belgrade.
2. Pešikan, A., Antić, S., Ivić , I. & Stojiljković, I. (2022). *The COVID-19 pandemic and education: Main research findings*. Elaborate for the Heal-in-One project, Education Forum, Belgrade.
3. Pešikan, A., Antić, S., Stojiljković, I. & Ivić, I., (2023). *Active Learning/Teaching in an Online Environment in Higher Education -Manual for reflective teachers*, Education Forum, Belgrade.
4. Ivić I. (2017). *Izveštaj o rezultatima analize i predlozima za decentralizaciju nadležnosti u sistemu obrazovanja*, elaborat za Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu, Beograd
5. Pešikan, A. i Parojčić, J. (2020). *Harmonizacija NAT-a sa standardima i smernicama za osiguranje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja*. Elaborat ma REDiS projektu, Beograd.
6. Pešikan, A. i Parojčić, J. (2023). *Poslovnik o kvalitetu NAT-a*. Elaborat na REDiS projektu, Beograd.

7. Pešikan, A. i Parojčić, J. (2020). *Roadmap to increase the level of compliance of NAB with ESG*. Elaborat na RedIS projektu. Beograd.
8. Pešikan, A. &Parojčić, J. (2020). *Integrisane preporuke za harmonizaciju sa ESG i unapređenje dokumenata kojima se uređuje rad NAT-a*. Elaborat u okviru RedIS projekta). Beograd.
9. Pešikan, A. &Parojčić, J. (2020). *Pregled otvorenih pitanja za razmatranje u NAT-u*. Elaborat u okviru RedIS projekta. Beograd.
10. Pešikan, A. i Parojčić, J. (2021). *Analiza dokumenata i standarda kojima se uređuje proces akreditacije visokoškolskih ustanova, studijskih programa i procedura spoljašnje provere kvaliteta u visokom obrazovanju*. Elaborat u okviru RedIS projekta). Beograd.
11. Pešikan, A. i Parojčić, J. (2021). *Program za jačanje kapaciteta NAT-a*. Elaborat u okviru RedIS projekta). Beograd.
12. Pešikan, A. i Parojčić, J. (2022). *Program podrške razvoju kompetencija stručnjaka u osiguranju kvaliteta u visokom obrazovanju*. Elaborat u okviru RedIS projekta). Beograd.
13. Pešikan, A. i Parojčić, J. (2021). *Analiza kriterijuma i standarda angažovanja i rada revizora u oblasti akreditacije u visokom obrazovanju*. Elaborat u okviru RedIS projekta. Beograd.
14. Pešikan, A. (2022). *Analiza obrazovnih indikatora i procena nedostataka u praćenju i izveštavanju o obrazovnoj reformi*. Elaborat u okviru RedIS projekta. Beograd.
15. Pešikan, A. (2022). *Analiza stanja informacionog sistema u prosveti i preporuke za njegovo unapređenje*. Elaborat u okviru RedIS projekta. Beograd.
16. Pešikan, A. (2022). *Analiza usklađenosti metodologija Jedinstvenog informacionog sistema (MPNTR) i Republičkog zavoda za statistiku sa evropskim referentnim sistemima za vođenje obrazovne statistike*. Elaborat u okviru RedIS projekta. Beograd.
17. Pešikan, A. (2022). *Iniciranje formiranja radne grupe za saradnju Republičkog zavoda za statistiku i Sektora za digitalizaciju u obrazovanju i nauci (MPNTR)*. Elaborat u okviru RedIS projekta. Beograd.
18. Pešikan, A. (2022). *Izveštaj o analizi saradnje između Republičkog zavoda za statistiku i MPNTR - Sektora za digitalizaciju u prosveti i nauci*. Elaborat u okviru RedIS projekta. Beograd.
19. Pešikan, A. (2022). *Komparativna analiza podataka u Jedinstvenom informacionom sistemu (MPNTR) i Republičkom zavodu za statistiku*. Elaborat u okviru RedIS projekta. Beograd.
20. Pešikan, A. (2022). *Saradnja MPNTR sa referentnim institucijama koje prikupljaju podatke koji su važni za obrazovanje*. Elaborat u okviru RedIS projekta. Beograd.
21. Pešikan, A. i Mičić, K. (2022). *Analiza pravnih propisa kojima se uređuje proces prikupljanja, kontrole kvaliteta i praćenja obrazovnih podataka*. Elaborat u okviru RedIS projekta. Beograd.

22. Pešikan, A. i Mičić. K. (2022). *Kreiranje obuke za školske uprave i škole za prikupljanje, kontrolu kvaliteta i praćenje obrazovnih podataka: lista ključnih pitanja*. Elaborat u okviru RedIS projekta. Beograd.
23. Pešikan, A. i Mičić. K. (2022). *Uspostavljanje sistema za praćenje i izveštavanje o reformi obrazovanja*. Elaborat u okviru RedIS projekta. Beograd.
24. Pešikan, A. i Mičić. K. (2022). *Izveštaj o analizama sistema za prikupljanje, praćenje i kontrolu podataka u JISP-u sa preporukama*. Elaborat u okviru RedIS projekta. Beograd.
25. Pešikan, A. i Mičić. K. (2022). *Obuke za školske uprave i škole o prikupljanju podataka, kontroli njihovog kvaliteta i praćenju obrazovnih podataka*. Elaborat u okviru RedIS projekta. Beograd.
26. Pešikan, A. i Mičić. K. (2022). *Plan dostupnosti obrazovnih podataka i metoda njihovog korišćenja za različite kategorije korisnika*. Elaborat u okviru RedIS projekta. Beograd.